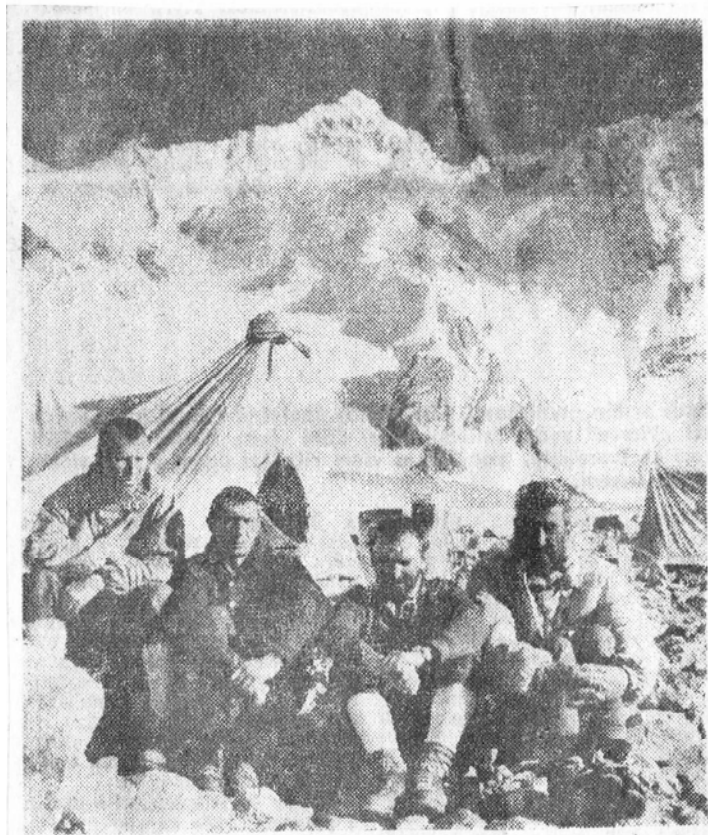

První družstvo, které se pokusilo o výstup na Uparisínu: [zleva] Radan Kuchař, Jožo Psotka, Miloš Matras a Vilém Heckel

Výstup na KOH-I-UPARISINU(4)

ČTYŘI MUŽI V ORLÍM HNÍZDĚ

Nepohoda nás vážně v základním táboře pině tři dny. Kdo to nezažil, nedovede si představit, jak je to pro horolezce kruté. Člověk musí mobilizovat veškeré rezervy trpělivosti, aby se nevztekl. Po letech, tužeb se octl ve vysněném pohoří a tam nakonec ubíjí drahocenný čas nečinným povalováním ve stanu.

Teprve pátého srpna můžeme vyrazit znovu s Vildou, Milošem a Jožem pod náš štít. Stan v předsunutém táboře pokrývá vysoká vrstva sněhu. Avšak počasi se, jak se zdá, definitivně umoudřilo. Přesto musíme jednat rychle, než si to rozmyslí. Naším prvním cílem je postavit pod klíčovou skalní stěnou stan a vybavit ho dostatečným množstvím potravin a paliva.

Po táhlých sněhových pláních se plahočíme k nevýraznému skalnímu žeburu západního hřebene Uparisíny. Vlečeme stan, 150 metrů pomocného lana, skoby, potraviny a butanové kartuše pro vařič. Každý batoh váží asi 15 kilogramů. Ve Vysokých Tatrách by to byl směšný náklad, zde však nastupujeme z výšky odpovídající zhruba vrcholu Montblanku a máme co dělat i s takovým břemenem. Bojíme se po kolena do sněhu, těžce se nám dýchá. Hlásí se snížený obsah kyslíku ve vzduchu. Jen pomalu získáváme výšku, stále častěji odpočíváme. Teprve kolem poledne dorážíme ke skalám.

Strmá stěna, respekt nahánějící klíčové místo Uparisíny, se černá již přímo nad námi, sotva na deset lanových délek. Je tedy na čase nalézt vhodné tábořiště. Ať se však snažíme jakkoli, nikde nemůžeme objevit sebemenší plošinku. Všude se jeví rozeklané skály nebo spadá strmý sníh. Nakonec si pomáháme tím, že zavěšujeme materiál ve výšce 5500 metrů na skalní hrot a sestupujeme do tábora. Večer se znovu vynořují mraky a sílí vítr. Máme to ale smůlu! Po krátké poradě se rozhodujeme odložit výstup na pozítří.

Osmého srpna konečně ve tři hodiny ráno vyrazí naše čtveřice k rozhodné akci. Když pouštíme pohostinný předsunutý tábor chráněný obrovským blokem skal, je ještě šero. Trochu sentimentálně se ohlížím. Kdoví, s jakou se vrátíme...

Postup po sněhové pláni ubíhá tentokrát rychleji. Slunce poněkud zpevnilo sníh, téměř se nebojíme a neseme také menší náklad. Před desátou hodinou docházíme k našemu předvýškovému depu. Ani dnes se nám

nepodařilo objevit ve svahu vhodné tábořiště. Nezbyvá než si je vybudovat. Pouštíme se do zoufalé práce. V padesátistupňovém ledovém svahu vysekáváme plošinu pro stan. Nejméně hodinu se střídavě oháníme cepíny. Slunce se do nás opírá pinou silou, je úmorné vedro, pot z nás jen leje. Už nás přešel i humor. Nemluvíme. Ovládá nás jediná myšlenka, co nejdříve ukončit nelidskou dřinu.

Konečně stan stojí. Je to učiněné orlí hnízdo nad propastí. Jeden po druhém zalézáme

RADAN KUCHAR

dovnitř, rozbalujeme batohy a vysilení se natahujeme na spací pytle.

Pod plátěnou střechou stanu je nesnesitelné vedro. Vaříme litry vlažné limonády, která podle zkušeností nejlépe zahání žížeň. Tentokrát si však připadáme jako bezední. Oddechujeme si teprve, až když slunce zmizí za hlavním hřebenem Hindúkuše.

Tyto podvečery jsou nejkrásnější chvíle celého dne. Sedím na balvanu, na němž je zakotven náš stan. Nohy visí volně do vzduchu nad hlubinu. Je mi neskonale dobře. Pohrávám si s myšlenkou, že snad právě prožívám jeden z nejhezčích okamžiků života. Kolem dokola defluje nepopsatelná panoráma nádherných ledových štítů. Mezi nimi nás čeká opravdové dobrodružství. Nevím ještě jaké, ale právě ta nejistota je nejhezčí. Těším se... Sport, a horolezectví zvláště, nesmí člověk pěstovat z povinnosti nebo z prospechu. Na těžký výstup se musí těžit. Horolezectví je záležitost citu, ne rozumu. První dotyk skály musí vzrušit podobně jako dotyk ženy. Horolezec by nikdy neměl nastupovat, cítil-li večer před túrou neklid, má-li pocíty méněcennosti, které překonává jenom proto, že si nechce zadat před sebou nebo před kamarády. Chci-li jít například na severní stěnu Elgeru, musím mít na ni a její nebezpečí takovou chuť, že bych do ní vstoupil i tehdy, kdybych bezpečně věděl, že o výstupu se kromě mne a mého spolulezce nikdy nikdo nedozví.

Jeden můj přítel před odjezdem výpravy prohlásoval, že účast na expedici do Hindúkuše je pro účastníky odměna za léta dřiny a odřikání v horách. Vůbec s ním nesouhla-

sím! Na expedici se nedá jezdit za odměnou. Chyběly by základní pohnutky našeho sportu... Odřikání je nedílná součást horolezectví, ta mu právě dodává na přitažlivosti a na půvabu. Dobrovolný pobyt v horách přináší absolutní chvíle volnosti, kterou civilizace člověku dopřává jen zřídka... a zřídka komu.

Nejsou to ale pouze čaromocné okolní skály, co mě naplňuje štěstím. Za sebou ve stanu slyším živý hovor kamarádů. Bez nich by všechny plány zůstaly pouhou vidinou. Jsem spokojený se sestavou naší skupiny.

Vildu Heckela znám už dobrých deset let. Podnikli jsme spolu už spoustu lehčích výstupů na Kavkaze, v Tatrách a na piskovci. Obdivuji jeho úžasnou vůli a preciznost, se kterou pořizuje snímky i tehdy, když je unavený, za nepříznivého počasí, v neextrémnějších situacích, kdy každý druhý myslí na všechno možné, jenom ne na fotografování. Cením si jeho fyzické vytrvalosti a nezdolného optimismu. Za všech okolností si dovede udržet dobrou náladu. Výsledky jeho práce, horolezecké snímky, nemají ve světě konkurenci. Někdy ovšem není právě jednoduché sladit Vildovu dravou touhu fotografovat vždy a všude s nutností občas také lézt. Stále se někdo vedle něho musí starat o to, aby výstup směřoval k vrcholu a aby se dodržovala určitá pravidla. Vždycky jsme se však nějak dohodli. Vím, že se nám to podaří i tentokrát.

Miloš Matras je pískář jako já. Má bohaté zkušenosti z Alp i z Kavkazu. Ví přesně, co od horolezectví může očekávat, a jde cílevědomě za svou metou. V ledu i na skále se pohybuje přesně a jistě. Je na něj vždy sto procentní spolehnouti. Je velmi bystrý, nikdy nemá nouzi o plány do budoucnosti.

Nejmladší z nás je Bratislavan Jožo Psotka, asistent na Vysoké škole elektrotechnické. Je to fyzicky nejzdatnější člen našeho družstva, neobyčejně obleduplný a taktik. Vybírá si vždy nejtěžší batoh, je kdykoliv ochotný razit stopu za unaveného kamaráda. Jeho energie se zdá nevyčerpatelná. Neustále plný činnosti, stále něco zlepšuje a upravuje. Dokonalý expediční typ.

Chlad mě zahání do stanu.

Vaříme vydatnou večeři a zalézáme do spacích vaků. Na spánek je však ještě příliš brzy. A tak se povídá. O čem? O dvou základních horolezeckých tématech: o horách a o ženách. Polykám pilulku pentobarbitálu a brzy hluboce usnám.

[Pokračování]